

شیوه‌نامه آموزشی و اجرایی نحوه تنظیم و نگارش

پایان‌نامه و رساله تحصیلات تکمیلی دانشگاه زنجان

۶	۶	۵	۱۰
سطح هوش مصنوعی	سبک استناددهی	فصل استاندارد متن	فصل شیوه‌نامه

هدف شیوه‌نامه

استانداردسازی ساختار و فرایند انجام پایان‌نامه و رساله، ارتقای کیفیت علمی نگارش، جلوگیری از خطاهای رایج، تبیین الزامات اخلاقی پژوهش و شفافیت علمی و تسهیل فرایند ارزیابی توسط اساتید راهنما، مشاور و داوران.

مسئولیت‌ها

- دانشجو: انتخاب موضوع، اجرای پژوهش، نگارش مستند و رعایت اخلاق پژوهش
- استاد راهنما/مشاور: هدایت علمی، نظارت، بازخورد و تأیید دفاع
- گروه آموزشی: نظارت بر ضوابط، تعیین داوران و صدور مجوز دفاع

ساختار استاندارد پایان‌نامه

بخش مقدماتی (روی جلد، صفحه عنوان فارسی، ... فهرست اختصارات و نشانه‌ها)

بخش پایانی و پیوست‌ها (فهرست منابع، پیوست‌ها، ... صفحه عنوان انگلیسی)

ویژگی‌های نگارش علمی

دقت مفهومی و پرهیز از کلی‌گویی

انسجام منطقی بین جملات و پاراگراف‌ها

استفاده از زبان رسمی و غیرمحاوره‌ای

تفکیک روشن میان یافته و مطالعات پیشین

پیچیده‌نویسی نشانه علمی بودن نیست؛ وضوح و استدلال‌مندی معیار اصلی کیفیت است.

نقشه راه (۱۰ گام)

- انتخاب حوزه و زمینه پژوهشی
- مطالعه اولیه و مرور منابع علمی
- تعریف دقیق مسئله پژوهش
- تدوین و نگارش پروپوزال
- تصویب پروپوزال
- اجرای پژوهش و گردآوری داده‌ها
- تحلیل و تفسیر نتایج
- نگارش فصول پایان‌نامه/رساله
- بررسی مشابهنات و اصالت‌سنجی علمی
- دفاع از پایان‌نامه/رساله

پنج فصل و توزیع حجم

فصل	عنوان	حجم
۱	کلیات و طرح مسئله	۵-۱۵٪
۲	مبانی نظری و پیشینه	۲۰-۳۰٪
۳	روش تحقیق	۲۰-۳۰٪
۴	یافته‌ها و تحلیل	۳۰-۴۰٪
۵	بحث و نتیجه‌گیری	۵-۱۵٪

شش سطح استفاده از هوش مصنوعی

سطح	عنوان	وضعیت
۰	بدون استفاده	مجاز
۱	کمک زبانی (ویرایش، ترجمه و اصلاح نگارش)	مجاز - افشای حداقلی
۲	کمک فکری (ایده‌پردازی، خلاصه‌سازی یا سازمان‌دهی اولیه)	مجاز - افشای استاندارد
۳	کمک فنی (کدنویسی، تحلیل اولیه یا شبیه‌سازی محدود)	مجاز مشروط
۴	تولید محتوا (تولید متن علمی یا بخش‌های اصلی پژوهش)	غیرمجاز
۵	جایگزینی پژوهش (تولید داده، تحلیل نهایی یا نتیجه‌گیری)	تخلّف جدی

استاندارد نگارش و صفحه‌آرایی

مورد	فارسی (B Nazanin)	انگلیسی (Times New Roman)
متن اصلی	۱۴ نازک	۱۲
عنوان و شماره فصل	۱۸ تیره	Bold ۱۴
عنوان دو شماره‌ای	۱۶ تیره	Bold ۱۴
عنوان سه شماره‌ای	۱۵ تیره	Bold ۱۳
عنوان چهار شماره‌ای و بیشتر	۱۴ تیره	Bold ۱۲
پانویس	۱۲ نازک	۱۰
عنوان جدول و شکل	۱۵ تیره	Bold ۱۳

اخلاق و اصالت علمی

- ارائه گزارش رسمی مشابهنات‌یابی پیش از دفاع الزامی است
- مسئولیت هرگونه تخلّف علمی یا نقض حقوق مالکیت فکری بر عهده دانشجو است

معیار مشابهنات	حد مجاز
کل متن پایان‌نامه	کمتر از ۲۵٪
هر منبع منفرد	کمتر از ۳٪

جلسه دفاع و ارائه

مدیریت زمان (۳۰ دقیقه): مقدمه و بیان مسئله ۳ • روش پژوهش ۴ • یافته‌ها ۸ • نتیجه‌گیری ۳ • جمع‌بندی نهایی ۲ دقیقه.

معیار داوران: اصالت و اهمیت مسئله، انسجام منطقی پژوهش، تناسب روش با اهداف، دقت تحلیل داده‌ها، قدرت استدلال و تفسیر، تسلط دانشجو بر موضوع و کیفیت نگارش.

خطاهای رایج در جلسه دفاع: خواندن متن از روی اسلاید، ارائه آمار بدون تفسیر، بی‌توجهی به زمان و ناتوانی در توضیح روش تحقیق.

سبک‌های استناددهی

هر منبع به‌کاررفته در متن باید در فهرست منابع بیاید و فقط یک سبک در کل متن به‌صورت یکنواخت استفاده شود.

Harvard	MLA	APA
IEEE	Vancouver	Chicago

خطاهای رایج (بازگشت پایان‌نامه)

- عدم استفاده از Styles و تنظیم دستی تیتراها
- به‌هم‌ریختگی شماره‌گذاری صفحات و فصل‌ها
- عدم رعایت نیم‌فاصله و یکدستی فونت
- ناهماهنگی ارجاعات متن با فهرست منابع

چیزهای مهم

مثنی اصلی (متشکل از ۵ فصل: طرح مسئله ... مبانی نظری - روش تحقیق - یافته و تحلیل - نتیجه‌گیری)

بخش پایانی و پیوست‌ها (فهرست منابع، پیوست‌ها، ... صفحه عنوان انگلیسی)